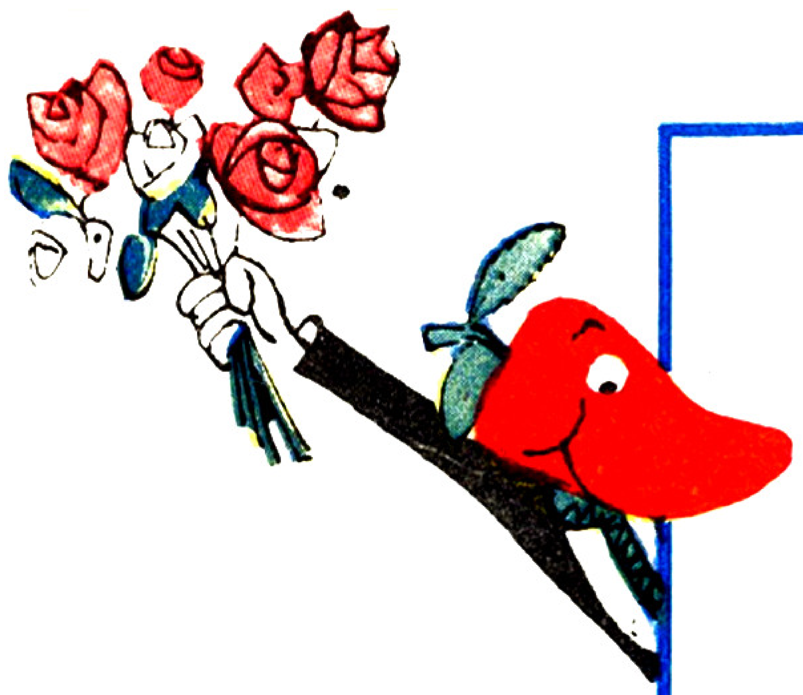

У цьому номері

★ Як оскандаливсь містер Даллес, або як американський уряд у Бровка очей позичав та шпигуна виручав. (Стор. 2—3).

★ Про те, як проектувальники з „Укрдіпролісгосппрому“ примусили людей решетом воду міряти. (Стор. 6—7).

★ Без секретів про секрети. (Стор. 8).

★ Про кипариси, які можуть урізати дуба. (Стор. 11).

★ Хто напише найсмішніше? Перчанський конкурс починається! (Стор. 11).

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

ЗАКОНОМІРНЕ ЯВИЩЕ НАШОГО ЧАСУ

ПЕРЕЦЬ

№ 12 (431). РІК ВИДАННЯ XX Ціна 1 крб. КИЇВ. ЧЕРВЕНЬ 1960

«ХРИСТИЯНИ»

Мал. Л. КАПЛАНА

— Будьте християнами, діти мої. Коли доб'єте цього негра, помоліться за упокій душі його!

Гангстери в сутанах

Тихе італійське містечко Мадзарінно оповили вечірні сутінки. Побожний сеньйор Анджело Каннадо став перед розп'яттям Ісуса Христа і почав творити вечірню молитву. Він просив у сина божого небагато — просив, щоб його сім'я була жива і здорова та щоб мала вона вдосталь макаронів, змащених маслом.

Сеньйор Анджело так захопився молитвою, що й не чув, як хтось гупав у двері. Коли дружина відчинила їх, до кімнати зайшов старий чернець з сусіднього капуцинського монастиря падре Кармеліо.

Поквапливо привітавшись, падре Кармеліо почав розповідати, з чим він прийшов, — точніше кажучи, за чим прийшов.

— Сеньйор Анджело! — вигукнув падре. — Нехай свята діва Марія боронить вас від лиха. Ви, звичайно, знаєте, що в нашому містечку Мадзарінно таємниче діють «браві» (розбійники). Знаєте і про те, що вони вимагають від жителів сплачувати їм контрибуцію. Ось і зараз оті дияволи в людському образі примусили мене старого піти до вас, сеньйоре, і одержати для них 10 мільйонів лір.

Почувши останні слова, сеньйор Анджело Каннадо скрикнув:

— Свята Марія! У мене зроду не було таких грошей.

Чортом вертівся падре Кармеліо біля сеньйора Анджело, щоб виманити гроші, але нічого не добився. Вишкірившн гнилі зуби, він пробурмотів прокляття і зник, яко тать у нощі.

Минуло кілька днів. І ось глухої ночі до квартири сеньйора Анджело вдерлися бандити у масках. Вигукнувши: «Кайся, грішнику!», вони вбили Каннадо. Убили на очах його сім'ї...

— Як же далі буде розвиватися оце оповідання з життя середніх віків? — запитає читач.

Ні! Ми описуємо сучасні події, свіжі. Сеньйора Каннадо було забито не алебардою, а пострілом з «лупари» — бандитського обріза.

Не встигли поховати нещасного сеньйора, як до його вдови прийшов той же монах падре Кармеліо і знову почав вимагати грошей. Зійшлися на тому, що вдова зобов'язалася виплатити у розстрочку три мільйони лір.

Отак невідомі гангстери тероризували населення містечка Мадзарінно. Вони розсилали листівки з вимогою сплатити їхнім довіреним особам сотні тисяч, а то й мільйони лір. Непокірних убивали, палили їхні будинки. А довіреними особами були чотири падре: Кармеліо, Вененціо, Агріппіно і Вітторіо.

Таке в тому містечку Мадзарінно творилося, що власті змушені були почати слідство. Нитка повела їх до капуцинського монастиря. Коли до святої обителі прибув слідчий, його зустріли там не калатанням дзвонів, а пострілом з «лупари». Представника влади було тяжко поранено.

Виявилося, що під виглядом невідомих «браві» діяли святі отці з монастиря, що здирали вони гроші з населення і клали їх до власної торби. Недарма сказано, що в слуг божих очі завидющі, а руки загребущі.

Ченці і бога в монастирях продають. Так воно й було в даному разі. Гангстери в сутанах використовували таємницю сповіді, щоб довідатись, хто з віруючих має добрі гроші. А довідавшись, зразу ж посилали необачному листа з наказом — віддай ліри! А не віддаси — смерть! Було знайдено в монастирі і машинку, на якій оті листи друкувалися.

А верховодив благочестивими бандитами 80-річний падре Кармеліо. Йому давно б уже торохтіти кістками в пеклі, а він он що витворяв на землі!

Отак орудують вірні сини Ватікану. Це не якісь там прості бандити з битого шляху, а справжні рекетири — великі гангстери.

На екрани кінотеатрів Італії вийшов фільм «Солодке життя». У цьому фільмі показано розклад аристократичної наволочі, її розпусту. І дивне диво: Ватікан категорично заборонив католикам дивитися «Солодке життя».

Лейб-орган Ватікану «Оссерваторе Романо» ні слова не сказав про гангстерів у сутанах, а коли дійшло до фільму, то аж запінився від люті: не можна, мовляв, показувати людям бруд Рима — адже Рим свята столиця католицизму».

Л. ГРОХА.

Зась, лютий вороже!

Ось бач, який я гультіпака,
Який пустив на себе дур!
С. Писаревський.

Подейкують, що, коли містеру Аллену Даллесу, братцеві пресловутого Джона Фостера Даллеса, доповіли, що музикант «10-10» підбирає мелодію, обстановка затишна, полеміки не передбачається», то він вигукнув, як азартний гравець на скачках, коли жокей жене до старту скакуна, на якого поставлена ставка:

— Давай, давай, Френсіс! Молодець, Френсіс! О'кей!

Потираючи від задоволення руки, ватажок американського центрального розвідувального управління дзигою закружляв по кімнаті. То крутила ним радість. Він готовий був піти в якийсь доскочистий танець, хоча б навіть у шалений «джіттербач».

— Молодець, Френсіс! Я не помилився, вибравши його на цю операцію. У нього в жилах тече кров стопроцентного шпигуна. Він здібний і відчайдушний, правда, дорогий, чортів син, дві тисячі п'ятсот доларів на місяць та ще й преміальні за успіх — це величезна сума.

Добрий настрій не покидав Даллеса і пізніше. Як масажистка перебирала пальцями його дряхлі м'язи, виминала шкіру та кулачкувала радикулітний поперек, він тільки зрідка покректував і мимрив якусь бадьору пісеньку. Масажистка намагалась робити своє діло в такт мурликанню, щоб не збити пацієнта з його настрою. А настрій у Даллеса був дійсно чудовий, мрійливий.

Він шугав високо у піднебессі, на відстані 20 кілометрів від землі і почував себе вільно, як птах. Правда, щось здавлювало груди, але то нічого, то кисневий апарат, який живить легені, сторожує над його життям. Скафандр дещо обмежує рухи головою, але навіщо йому, власне кажучи, крутити головою? Небезпеки ніякої нема. Зенітна артилерія нічого йому не вдіє, радянські винищувачі такої висоти не досягають, слідкувати за наземними цілями теж немає потреби. Ось зараз він дійде до заданого пункту, натисне на відповідні важелі, і все, що є на землі, буде у нього на плівці. Військові і промислові об'єкти, залізничні вузли, аеродроми, бензосховища, система протиповітряної оборони, площадки для запуску ракет — все те, що є глибокою таємницею, в межах його маршруту стане відомим розвідувальному управлінню Пентагону, принесе йому ще більше слави й грошей. А згодом буде прокладено нові маршрути і вся радянська територія буде проглянута в потужні, чутливі об'єктиви фотоапаратури. — Вони хай собі хизуються фотографуванням Місяця, а ми фотографуватимемо їх землю, — єхидно всміхнувся Даллес і повернувся догори животом.

І все це він, Аллен Даллес, все це його заслуги. Звичайне шпигунство у Радянському Союзі успіху не має, там виловлюють шпигунів, як курчат, навіть піонери і сільські жінки затримують їх. А тепер, з висоти 20 тисяч метрів, він шпигує собі як завгодно. Долітає до Свердловська, натискує на важелі, ще і ще раз, робить поворот на Кіров, а далі — на Архангельськ, Мурманськ...

З легкими мріями, містер Даллес! При масажі дамою (хай і підстаркуватою) і під впливом віскі — фантазія вибрикує, як те телятко. Мрійте, містер, мрійте. Кажуть, що за мрії в Америці податку ще не платять.

А радянські воїни тим часом не тільки виявили, але й збили літак вашого Пауерса. Чим збили? Новим могутнім видом зенітної зброї — ракетою. Хвалений американський надвисотний «Локхід У-2» досягла ракета, і він звалився на землю купою уламків. Не вдалося американським імперіалістам затьмарити нашої Першотравневої святкової радості. Довелось їм ще раз зазнати ганьби, бо їх хвалена техніка немічно впала перед нами.

Коли Пауерс виплигнув з літака і опустився на парашуті на землю, то в його шпигунській голові думки снували роями. Він мав великі надії на гроші (сім з половиною тисяч карбованців!), на золото та інші коштовні речі, які були при ньому. Неначе передбачаючи поганий кінець свого польоту, він заготовив примітивний розмовник, в якому були написані по-російськи речення на кшталт: «Допоможіть

мені (нагодуйте, дайте пити, прийміть переночувати, дайте свій одяг, переховайте мене, проведіть, відвезіть мене до... сповістіть про мене за адресою...) і ви одержите за це добру плату». А для незговірливих, причепливих або підозрілих зустрічних у нього був безшумний пістолет. Патронів мав удосталь.

Ступивши на радянську землю, Пауерс навіть не сказав «добридень», не привітався до господарів цієї землі. Не треба думати, що він був без'язикий або придуркуватий, що радянські люди навіяли на нього страх абощо. Мовчазне оторопіння найшло на незваного гостя через те, що все робилося так, як він собі бажав, як було написано в його розмовнику. Йому допомогли звільнитися від парашута, каски, щита, кисневої маски і цілком зайвого вантажу — смертоносної зброї. Його напоїли, нагодували, посадовили в автомашину і повезли... Не туди, щоправда, повезли, куди йому хотілося, але в безпечне місце. І за це все не взяли ні гроша. Просто трапилась непередбачена економія коштів.

Після відпочинку Пауерс розповів про своє шпигунське життя-буття, про обставини і завдання, в зв'язку з якими він опинився на радянській території. Він визнав себе винним у шпигунстві, але попросив урахувати, що провина за здійснений злочин лягає, в першу чергу, на американський уряд, з відома якого було підготовлено ганебний шпигунський акт 1 травня.

Коли Даллесові стало відомо, що шпигунська операція Пауерса провалилась, то він готовий був покусати свого ад'ютанта. З лайки, яка скорострільними чергами виривалась з його уст, можна було б скласти словник-посібник, на якому добре заробили б видавці і який приніс би безсмертну славу авторові.

Таємниця вилізла шилом з мішка. Весь світ дізнався про підлу вилазку американської реакції. Це був удар грому. З Алленом Даллесом щось скоїлось, і до нього негайно викликали відомого доктора Майкла Міллера з психіатричної лікарні святої Єлизавети. Тим часом почалася метушня на 17-й вулиці у Вашінгтоні, в державному департаменті, на херстівському газетному базарі.

— Негідник той Пауерс! — репетував у нестямі Даллес. — Я його віддам до комітету по розслідуванню антиамериканської діяльності, до суду! Я його згною в тюрмі, спалю на електричному стільці, задушу в газовій камері!

Проте, ні Даллесове шаленство, ні всі блага американської демократії, якими він нахвалявся нагородити свого матерого шпигуна, не могли вже зарадити ганебній справі. По всьому світу прокотилася хвиля глибокого обурення нахабною агресивною затією імперіалістичних паліїв війни. Викриття підлої і небезпечної гри американських політиків і розперезаної вояччини на якийсь час конвульсивно звело щелепи брехунів та інсинуаторів з території навколо Білого дому. Задумались було вони, як собака на човні, аж згодом почали обзиватися.

Позичивши у Бровка очей, вийшов на казальницю державний секретар Гертер і заговорив про груші на вербі та безглузде розуміння миру і свободи по-американськи. Реакційного войовничого зухвальства керівника державного департаменту, на жаль, не було кому як слід охолодити. Цією корисною профілактикою не забажав зайнятися і президент, хоч виступи багатьох політичних діячів і голосні застереження з-поміж народу були спрямовані на те, щоб привести Гертера до пам'яті. Шкода також, що ніхто не додумався звернутись за допомогою до того ж вченого психіатра доктора Міллера, що ніхто не згадав про його діагноз, в якому написано: «Алкоголь справляє найбільш спустошливий ефект на мозкову діяльність наших (цебто американських. — Ю. М.) законодавців і політиків і, серед інших наслідків, породжує вульгарність, грубість і забіякуватість».

Щоб напустити туману на людей і якось задрапірувати вчинену агресію, Гертер робив такі примхливі дипломатичні зигзаги, розводив таку безсоромну демагогію, що, розказують, кухар з вашінгтонського ресторану «Гуд Фуд», слухаючи його виступ по радіо, взяв радіоприймач і вкинув у котел з юшкою. Таким чином, в меню ресторану з'явилася нова страва — «юшка Гертер — Пауерс», або «відкрите небо».

На підтримку державному секретареві Пилипами з конопель почали вискакувати різні болдуени із своїми нікудишніми коментарями. По запаху стало чути, що закипіло в пропагандистському горшку холодної війни. Про «право» на гадючу підступність і свободу шпигунства (звичайно, на користь американських імперіалістів) виступив (забувши про такт і порядність, обов'язкові для високої урядової особи) навіть президент Ейзенхауер.

Не допоможе крутійство, не допоможе брехня. Люди у всьому світі бачать, з ким мають справу. А радянський народ має особливо гострий зір і богатирську силу в руках. Даремно імперіалістичні шибайголови каверзують.

Отака-то, панове, справа. Хоч верть-круть або й круть-верть, а хоча б і сюди і туди, то все наверх дірою. З великої реакційної жадібки ви, неначе той квапливий циган, сьорбнули шевського квасу. Тож споживайте, не кривіться та не напускайте на себе дуру.

А в небо над радянською землею не лізьте, бо неодмінно доведеться падати на тверде. І взагалі, до радянських кордонів не підсувайтесь, бо то дуже небезпечно. Сидіть дома тихо і глибше вивчайте біблію. Та випряжіть з урядового воза норовистих, бо ваше хвецювання може погано закінчитись.

Юрій МЕЛЬНИЧУК.

КАЗАННЯ ПРО КАЗАН

Миколаївський завод «Мельмаш» робить пересувні автомлини. Ці млини тільки давай колгоспам!

І придбав отой «Мельмаш» наприкінці 1958 року паровий казан. І заплатив він за нього 40 тисяч карбованців.

Багато розмов розмовлялося, багато паперів писалося, щоб той казан встановити. Нарешті, в червні 1959 року було укладено договір між заводом «Мельмаш» з одного боку (в особі директора т. Кухаря) та трестом «Миколаївбуд» з другого (в особі керуючого т. Несвітайлова). Той договір було підписано і печатками стверджено.

А діло як, пішло?

З місця не зрушило!

Звернувся директор заводу до Херсонського раднаргоспу. Заступник голови раднаргоспу т. Парфенков написав листа керуючому т. Несвітайлову, щоб той роботу починав.

Не взяло!

Другого, дуже грізного листа написав т. Парфенков.

Не взяло!

А в 1960 році Херсонський раднаргосп змінив тактику: він наказав заводові встановити казана власними силами. Але ж завод не має для того відповідної техніки.

І знову завертілася карусель: пише завод «Мельмаш» до облплану, до облбудтресту, до «Миколаївбуду», до Херсонського раднаргоспу.

Не бере!

А казан лежить просто неба та все більше червоніє. Видно, йому соромно за тих людей, що кинули його напризволяще.

А. ХАНДРИКОВ.

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

— Іване Івановичу, підождіть Ви ж не підписали акта про закінчення ремонту.

Мал. В. ГРИГОР'ЄВА

МАЛЮНОК-БАЙКА

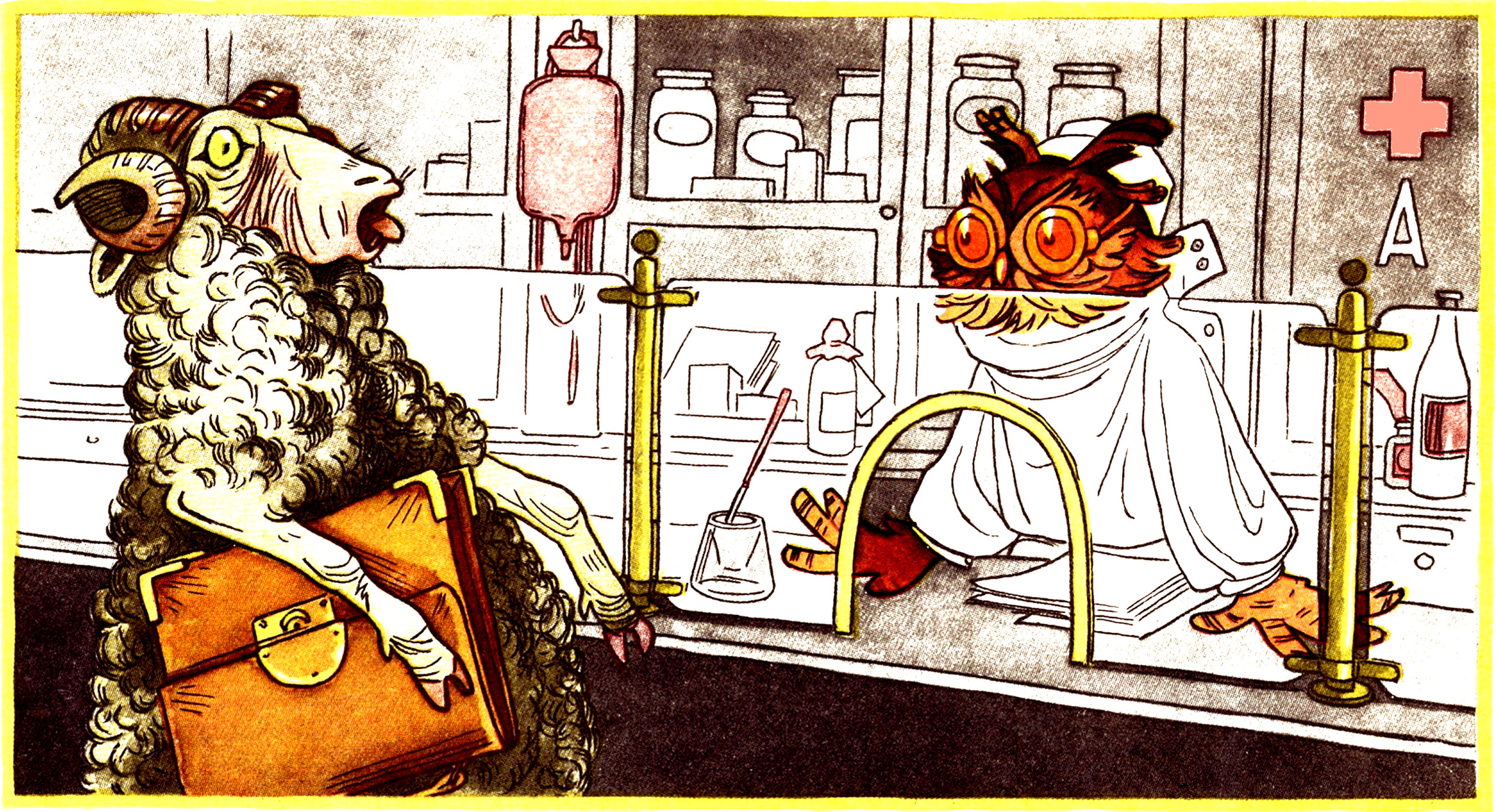

Б а р а н. — Я прийшов перевірити вашу аптеку.

Недавно Перець зв'язався з директором радгоспу «Липці» (Харківська область) т. Курносовим і бухгалтером т. Маєвським. Зв'язався телефоном і ледве розв'язався,—сам собі не радий був... Ось як розвивалася ця бесіда.

ПЕРЕЦЬ. Слухаю вас.

КУРНОСОВ. Пробі! Кар-раул!

МАЄВСЬКИЙ. Р-рятуйте хто в бога вірує!!

ПЕРЕЦЬ. Що трапилось?

КУРНОСОВ. Грабують! Р-рятуйте!

ПЕРЕЦЬ. Випийте води, заспокойтесь!

МАЄВСЬКИЙ. Скандал! Обдирають!!

ПЕРЕЦЬ. І ви випийте

(Чути, як булькає вода... Пауза.)

МАЄВСЬКИЙ. Прокритикуй, проперчи, Перче, в пух і прах рознеси Куряжанську базу «Сільгосппостачу»!

КУРНОСОВ. Вогнем сатири спопели її!

ПЕРЕЦЬ. За що?

КУРНОСОВ. Вона нам винна 44 карбованці 90 копійок — і не повертає боргу.

МАЄВСЬКИЙ. Убивчим сміхом її! Не жалій, Перче, кляту базу!

ПЕРЕЦЬ. Це, звичайно, неподобство. Але я чув, що ви не хочете теж борг свій віддавати. Кажуть, ви винні Старосалтівській РТС не сорок чотири карбованці, а вісімдесят чотири тисячі карбованців. Це правда?

МАЄВСЬКИЙ. Правда: вісімдесят чотири тисячі карбованців нуль-нуль копійок. Справді винні...

ПЕРЕЦЬ. То чому ж не віддаєте?

КУРНОСОВ. Караул!

МАЄВСЬКИЙ. Грабують!

КУРНОСОВ. Сорок чотири карбованці, Перче! Рятуй!

МАЄВСЬКИЙ. І дев'яносто копійок! Рознеси, Перче, базу!..

ПЕРЕЦЬ. А як же ваш борг?

КУРНОСОВ. Кар-раул! Р-рятуйте! Сорок чотири карбованці!

ПЕРЕЦЬ. Кладіть трубки, шановні, бо так ви сто карбованців роздзвоните...

КУРНОСОВ, МАЄВСЬКИЙ. І роздзвонимо! П'ятсот роздзвонимо, а свого доб'ємось!

П е р е ц ь кладе трубку на стіл.

З неї ще довго чути:

«Караул! Рятуйте! Грабують! Дев'яносто копійок!!»

НІ ВАРИ, НІ ПАРИ...

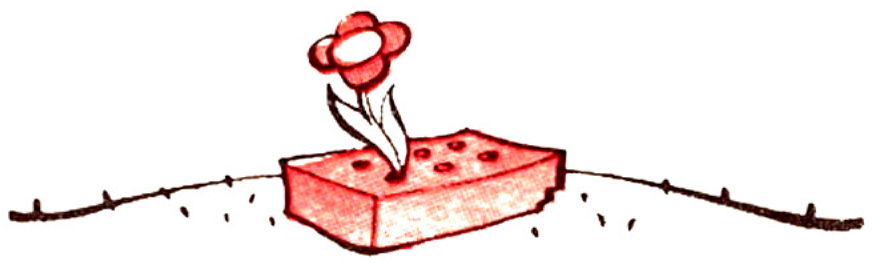

Село Прушанка, Козятинського району на Вінниччині, як і всі наші українські села, гарне. Влітку і взимку гарне з його хатами, вербами над водою, свіжим повітрям, школою, крамницею, клу... Стоп! Ні! Клубу у Прущанці нема...

Був у селі клуб.

Останнім часом почав він старіти. А сільські керівники, думаючи, мабуть, що він безсмертний, про ремонт і не думали.

Одного разу хтось із правлінців зауважив головам колгоспу і сільради тт. Ільчуку та Костюку: «Щось треба робити з тою халабудою (це про клуб), а то горобці в ньому гуртожиток влаштували».

Думали-гадали голови, як перекрити доступ горобцям до клубу, та й вирішили — забити вікна бляхою й фанерою. А щоб він не впав, — підперли його знадвору чотирма стовпами, а всередині аж дев'ятьма.

На засіданні райвиконкому голови інформували про повний ремонт клубу і підкріпили свою інформацію протоколом.

Незабаром пішли «у відставку» ветерани-голови, а на їх місце було обрано інших.

Новий голова сільради т. Макаров заявив на комсомольських зборах:

— Коли ви не пошкодуєте своїх молодих рук, збудуємо в селі клуб.

— Згода! — закричали хлопці і дівчата.

Через місяць старий клуб розібрали і заклали глибокий фундамент на городі по сусідству з хлівом діда Нестора. Та на тому будівництво припинилося, бо саме почались жнива.

Минали дні, місяці... Молодь ходила до клубу за три з половиною кілометра в сусіднє село.

За рік наголовувався т. Макаров і теж пішов «у відставку», а на його місце було обрано... кого б ви гадали? Знову т. Костюка. Він вирішив перевершити-таки справу свого попередника і взявся за діло... Навозили з Козятина шлакоблоків і за короткий час вигнали стіни більше, ніж наполовину.

Але ненадовго вистачило гарячого ентузіазму у нових голів тт. Вацека і Костюка. Незабаром будівництво знову припинилося. Тоді зібралися хлопці й дівчата і пішли питати голів: що ж буде з клубом? Ті вислухали й відповіли:

— Ви ще молоді. Вам по три з половиною кілометра до клубу в Королівку або Кордишівку і назад — пробігти залюбки можна. Це як спорт буде. А спорт — самі знаєте, ого-го-о, яку користь дає. Загартовує!

Не витримали комсомольці і написали фейлетона до обласної молодіжної газети. Там надрукували, а в селі прочитали, обговорили і знову мовчок. Як-то кажуть: ні вари, ні пари.

Б. ЯНЧУК.

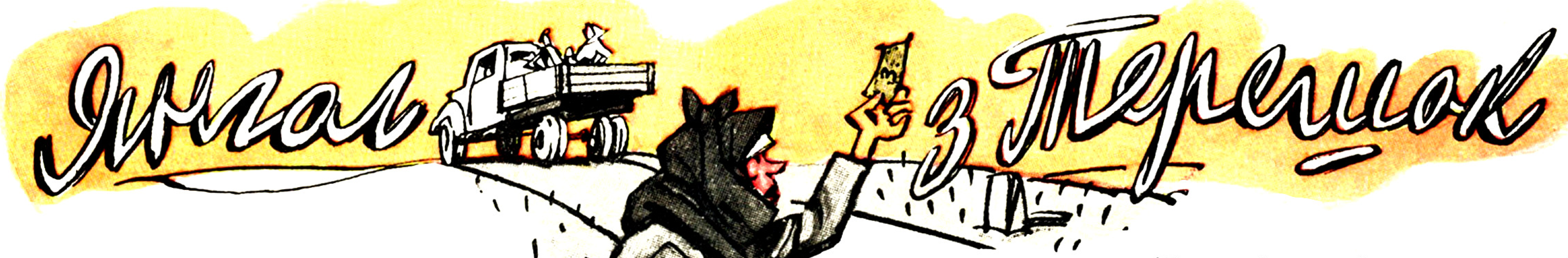

Янгол з Терешок

Баба Тетяна, або як її називають за малий ріст просто Тетянкою, зодягнута у все празникове — чорну хустку і рясну темну спідницю, кашеміровий сачок, з ціпком і клуночком у руках — стояла на битому шляху і «голосувала». Та машини проносилися мимо, шофери не звертали уваги на красномовні жести старої. А вона і яблука червонобокі показувала, і недвозначно махала троячкою.

— От анцихристи, — зітхнула бабуся і стомлено сіла на притрушену порохом гривку край дороги. І коли під'їхав вантажний «газон», навіть голови не підвела. Шофер поцікавився:

— На храм, бабо?

— А хоч би й на храм, яке тобі діло? — одказала, розгнівавшись на всіх «анцихристів» шоферів.

— Вам у Турівку?

— Мо', й у Турівку.

— То сідайте, підвезу.

— Мо', й справді?

Ласкава білозуба усмішка підхопила бабу Тетянку, мов пір'їнку, з придорожньої гривки. Стара швиденько полізла у кузов. Шофер відчинив дверцята.

— У кабіну сідайте. У кузові розтрясе.

Допоміг сісти.

— Дай, боже, здоровля і многії літа за твоє добре серце. Видно, добрих батьків син. Дай, боже, здоровля і матері твоїй, і батькові, що воспитали отаку-о дитину путню... Іншого гицеля не допросишся, не домолишся... Сознательно прошу — підвези. Я ж не дурно... І те сказати — стаж годів баба має який. Ні, минають, окаянні, ще й глузують: «Пішки не

буде замішки»... Є й такі — лаються, пережитком дражнять, всякими маральними словами обзивають... Еге ж, сиджу на дорозі і думаю: розбилась сулія, пропала надія, не бувати мені на свашиному весіллі. Оце син телеграму вдарив: «Приїздіть, мамо, на весілля. Теща заміж виходить». Сказати — моя сваха. То я й стовбичу на шляху... Коли оце тебе бог приніс.

— Благодатна у вас земля, якщо тещі заміж виходять, — сказав водій.

— Так-так. Чорнозем. По 25 центнерів пшениці, по чотириста — буряків родить... — роз'яснює стара.

На роздоріжжі шофер запитав:

— Вам ліворуч чи прямо?

— Нікуди не дивись — ні вліво, ні вправо, а все прямо, і прямо, і прямо...

А по хвильці запитала, ковзнувши поглядом по новенькій синій робочій куртці, синенькому галстуку, по чисто виголеному худорлявому обличчі:

— А ти що ж, нетутешній?

Водій кивнув головою. Бабуся аж зраділа, зустрівши нетутешнього.

— То ти, може, і не чув про терешківського голову?

Шофер пильно видивлявся на дорогу і, не повертаючи голови до старої, невиразно буркнув:

— Ні-ні, не чув...

— Про нього тепер увесь світ знає... Ну, вобщем, був у Терешках колгосп, такий бідний, як ото в старовину казали про бідних людей: «Багач, штани одні, а сорочок ще менше». Скрізь люди в достатку живуть, а Терешки, як більмо на оці. Немов оте село хто рябою кобилою об'їхав. А чого воно було таке бідне — спитаєте? То ж бо й воно... Несе, скажімо, жінка клумак буряків з поля, а навстріч голова. Йому б зупинити жінку, роз'яснити-розтовкмачити: так і так — не можна себе обкрадати. Так не зупиниться той, а поверне голову набік, так пильно уже дивиться в кукурудзу... А жінка з клумаком собі одвернеться, тільки в другий бік, на буряки. Так вони й розминуться, не бачивши одне одного.

А воно, звісно, — на краденому не проживеш. Правду ж люди кажуть: краще своє латане, чим чуже хватане. Отож і розбігалися люди з колгоспу — хто в ліс, на заготівлі, хто на залізницю, хто в район за портфельом... Хоч конюхом, а таки портфель.

А потім постанова вийшла із самої Москви — вивести в люди отих «багачів». І послали у Терешки людей, котрі чесне сумління мають, зайвої чарки не випивають, рано встають і пізно лягають, про добро народне дбають. Отаке-о.

У тій постанові казано: їдьте в село і зробіть так, як у місті — щоб театри там, кіна, бані, а в лавках свіжий хліб... Електрику проведіть, хати і душі людські освітіть. Отаке-о...

І роз'їхалися, розлетілися вони по всій нашій землі. Прокинулися якось рано Терешки од гуркоту небесного. Подивилися люди вгору, а там — самольот. Покрутився-повертівся він над селом, у поле повернув. А там із самольота вистрибнув... янгол... На парашуті спустився.

Саме жнива були. Підійшов янгол до косарів. «Драстуйте», — «Драстуйте».

— Чого, — каже, — люди добрі, косами косите? У вас що — жаток, машин немає?

— Ні, — одвічають, — є в нас жатки, є в нас машини. Господаря немає.

Пішов янгол далі, та й набрів на свиноферму. А свинарки воду з колодязя тягають і носять відрами.

— Невже у вас, дівчаточка любі, — питає, — коняки і бочки немає, що ви отак натужуєтесь?

— Ні, — одвічають дівчата, — є в нас і коні, і бочки. Тільки господаря у нас немає.

І отаке-о — скрізь. Погомоніли тоді люди, погомоніли і питають янгола:

— Мо', згодишся бути нашим господарем?

Згодився. Вибрали його головою колгоспу. І не минуло й двох років, як усе там перемінилося...

Водій, що слухав бабу Тетянку з усмішкою на устах, не витримав.

— Що ж саме перемінилося, бабусю?

Баба Тетянка міцніше зав'язує гостинці в хустинці і веде далі.

— Раніше там люди грами одержували, а теперечки кіли, раніше копійки, а теперечки — червінці... Електрику провели, вода по трубах потекла, театр поставили, школу таку, що ой-йо-йой...

Шофер чемно перебив оповідачку:

— Неправду вам розказали.

— Як неправду? Та я своїми очима, як оце тебе, бачила і електричну станцію, і хату, де корми для худоби варять, і гори хліба...

— А театр, школу бачили? — усміхнувся водій своєю білозубою усмішкою.

Стара розгубилася. Що правда, то правда — не бачила вона школи і театру не бачила.

— Ти не перескакуй, як щербате колесо... «Театр»... Та хіба ж можна за рік-два усе те поставити! Попробував би ти з нічого починати, — поправилася від розгублення і немов аж гнівно вичитувала ні в чому не винному водієві баба Тетянка. — З таким головою, кажуть, у Терешках і театр і все буде. О! Бо вірять йому люди. Тільки б, кажуть, не забрали в інше село. А то щось уже подейкують: налагодив у Терешках, а тепер район хоче послати в інше село, щоб і там налагодив... Отаке-о.

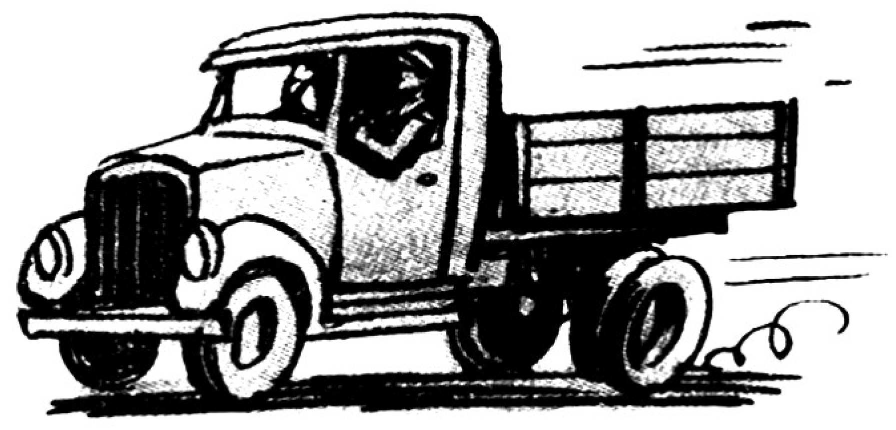

— Нікуди його не пошлють, — несподівано вставив водій.

— А ти почім знаєш?

— Чув, люди балакали...

За розмовою у Турівку вони доїхали швидко. Баба Тетянка порилася у хустинці, витягла складений вчетверо зелений папірець і подала водієві.

— Спасибі, що підвіз. Інших не допросишся, не домолишся... Та не дивись так на мене, бо більше нема... А троячку візьми... Якраз на пиво...

Шофер відмовився від троячки, допоміг старій вилізти з машини.

— Ідіть собі на здоров'я, синову тещу заміж видавайте... А грошей, бабусю, не треба.

Баба Тетянка розгубилася, стояла ніяково з троячкою в руках, засмальцьованою, пом'ятою, старою.

— Який же ти тоді шохвер...

— А я не шофер.

— А хто? — немов аж злякалася стара.

Водій витяг пачку «Прими», черкнув сірником, ще раз посміхнувся білозубою усмішкою.

— «Янгол» я... з Терешок...

Баба Тетянка роззявила рота і так стояла якусь мить, не сміючи поворушитись, вихукнути пари з уст.

Воно й не дивно.

Баба Тетянка вперше у житті бачила живого «янгола».

Василь БОЛЬШАК.

Ілюстрації В. ГЛИВЕНКА

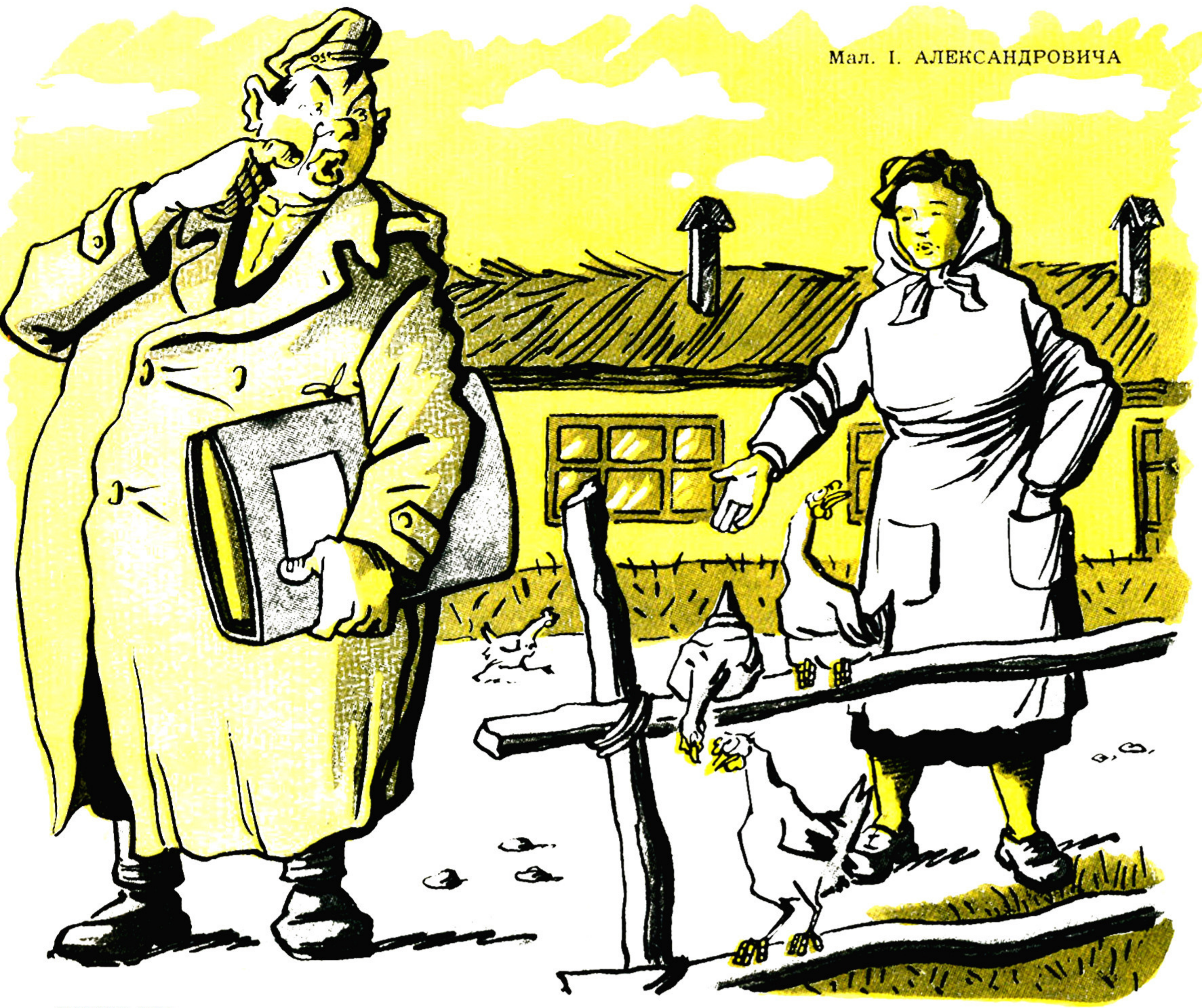
Мал. І. АЛЕКСАНДРОВИЧА

— Їду звітувати про птахоферму. Принеси яєць, вип'ю для голосу.
— Так у нас же кури не несуться.

perec-ua.
perec-ua.

ХОЧ БЕЗТОЛКОВО, АЛЕ ГОТОВО

Згадаймо, як кажуть у народі: «З нашої Параски ні серця, ні ласки».

І що тільки не робить, що тільки не витворяє ота холодна, безсердечна Параска! Не подумайте, що ми говоримо про її залицяльника. Звичайно, і йому, бідоласі, треба співчувати, коли вже він мав нещастя закохатися в байдужу людину.

Але в даному разі мова мовиться про інше. Буває, що ота байдужа Параска в кабінетах засідає. І такі вже вона номери відколює, що люди тільки ахають і охають.

Міжгірському лісокомбінатові (Закарпатська область) у вересні минулого року відвели в урочищі «Цевела» ділянку. На цій ділянці комбінат мав нарубати 5.000 кубометрів лісоматеріалу.

Мало деревину звалити, треба її ще й до хорошої дороги доставити. А така дорога (Міжгір'я — Хуст) проходить від «Цевели» на віддалі 2,5 кілометра. Правда ж, недалеко? Але спробуйте в гористій місцевості таку відстань автомашиною подолати. Неможливо. Треба будувати лісовивозний шлях.

Отож і звернувся Міжгірський лісокомбінат до директора «Укрдіпролісгоспрому» т. Власенка з просьбою виготовити проект будівництва лісовивозної дороги.

Шановний Власенко — людина не горда. Він зразу ж відрядив на місце спеціальну експедицію в складі начальника т. Жука; інженера т. Надовбенка і начальника відділу розвідування і транспорту т. Іщенка.

Два тижні пробула бойова експедиція в урочищі «Цевела». Працювали проектанти, не шкодуючи сил: цілими днями ходили та все виміряли, та все записували і креслили. А потім склали свої речі і сказали на прощання:

— Технічну документацію зробимо, як часи! Аби гроші.

Само собою розуміється, що Міжгірський лісокомбінат почав валити ліс в урочищі «Цевела».

— А чого ждати? — казали всі. — Буде документація, збудуємо дорогу. Заздалегідь заготовляймо ліс!

І ось у березні цього року листоноша приніс у лісокомбінат великого пакета. Заглянули в нього господарі і від радості аж затанцювали. Аякже: прибула довгождана техдокументація. Та ще й яка! Прикрашена трьома підписами: директора «Укрдіпролісгосппрому» т. Власенка, головного інженера т. Шестопалова і головного інженера проекту т. Шевченка.

А як роздивилися документацію до кінця, то почали плакати. Закінчувалася вона таким висновком:

«Проектний інститут «Укрдіпролісгосппром» вважає будівництво автодороги в урочищі «Цевела» недоцільним і економічно невигідним».

Підписали цей висновок учасники вже відомої нам бойової експедиції: Жук, Надовбенко та Іщенко.

Он що зробила Параска в трьох лицях!

На складання техдокументації витрачено 32 тисячі карбованців. А навіщо ж вона? Тільки для архіву.

Чому ж було зразу не сказати, що прокладати дорогу недоцільно? Навіщо ж було примушувати людей решетом воду міряти?

Постаралася байдужа Параска. Зробила! Як кажуть: хоч безтолково, але готово.

Ів. ЛИСИЙ.

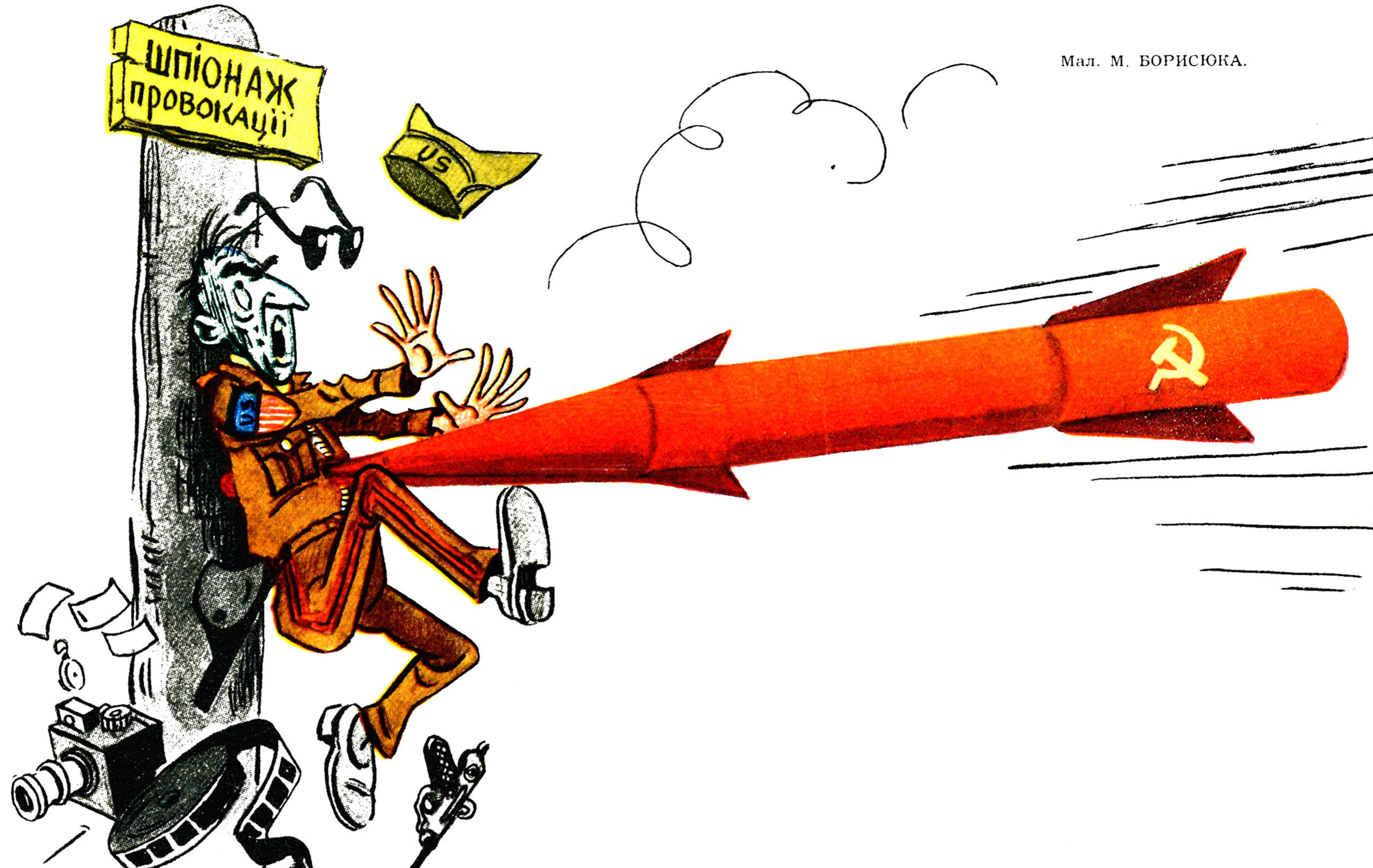

Мал. М. БОРИСЮКА.

ДО ГАНЕБНОГО СТОВПА!

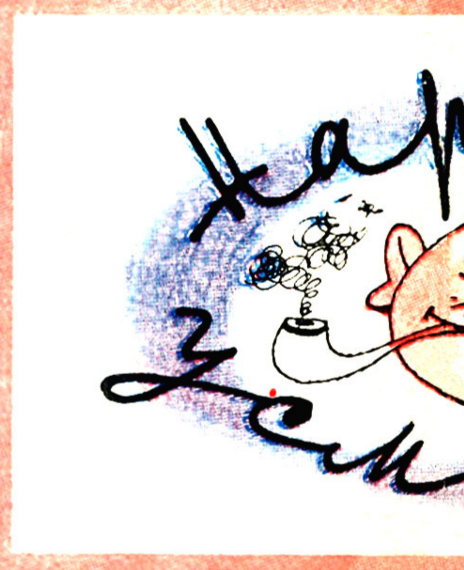

ЩЕ ЗВЕЧОРА

Довелося якось козлові з бараном глибокої осені заночувати на пасовиську. А тієї ночі якраз перший морозець на землю впав і геть усе інеєм вкрилося.

Прокинувся баран уранці, глянув на себе і не пізнав своєї чорної вовни.

«Гей, друзяко! — гукнув він до козла. — Чи це мороз сивий, чи мені в очах посивіло?!

А той йому жалісним, тоненьким голосочком, цокаючи зубами, ледве відповів:

— Ох ббрраатику! Та шшче з ве-ве-ечора мороз узяв...

Повідомив М. К. КОВАЛЬЧУК з с. Яблунівки, Славутського району, Хмельницької області.

БАБИНА ПОМСТА

Наварила баба самогону і вирішила його де-небудь сховати, щоб навіть сусіди не знали, де. Злила його у сулію і вже думала йти ховати, аж тут раптом:

— Доброго ранку!

Сулія з бабиних рук геп на підлогу — тільки друзки брязнули, а з самогонки — калюжа залишилася. Обернулася баба — в хаті пусто, нікого, лише радіо веде своє: «Починаємо ранкову гімнастику...»

Як схопить баба кочергу та по репродуктору! Молотила, поки той не замовк.

Повідомив В. С. СУШИНСЬКИЙ з ст. Миронівки, Старченківського району, Київської області.

ТРИ ЛЮЛЬКИ

Колись у нас в Галичині люди страшно бідували. Пани та куркулі бідноті не давали спуску. Хто міг, — їхав в Америку щастя шукати. Вирушило тоді і наших чимало, а багато не наважувалось. Що не кажіть, а шкода залишати свою землицю і, як кажуть, шевченківську хату на ній.

От їде один кум за сім морів і три океани, а один лишається далі гнути спину на дужчих та заможніших од себе. Той, що лишається вдома, каже тому, що їде:

— Слухайте, куме, коли ви приїдете на місце, влаштуєтесь, заживете, будете купатися в золоті та в доларах, напишіть мені, може, й я приїду до вас. А якщо така біда, як у нас, то надішліть свою фотографію, на якій будете з люлькою в зубах. Люлька буде означати, що біда однакова.

Поїхав кум. Нема вісточки від нього рік, другий. На третій одержує. В листі фотографія, на ній кум... о, боже милий, аж з трьома люльками в зубах.

— Як так, най я краще тут сконаю, — подумав тутешній кум і сів з горя на призьбу — останній клаптик землі, що залишився в нього.

ВСИПАВ АВАНСОМ

Не раз учитель викликав батька до школи, бо син бешкетував і погано вчився. Через деякий час на виклик учителя батько знову прийшов до школи та й каже:

— Я вже йому всипав...

— Кому?.. — питає вчитель.

— Та синові ж своєму...

— А я хотів порадувати вас, що в нього останнім часом покращала поведінка і двійок немає.

Повідомив І. М. РІЗНИК з с. Білецьківки, Кременчуцького району, Полтавської області.

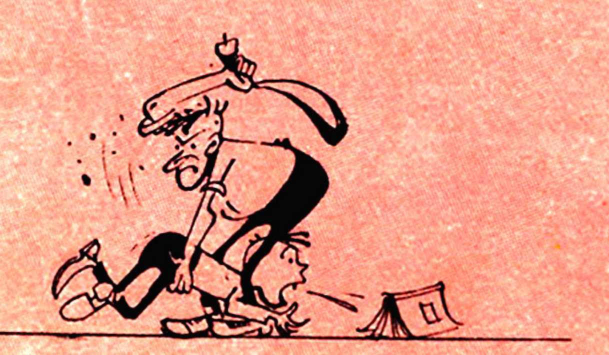

СВАРКА

Розгнівався чоловік та як крикне на жінку:

— Мовчи, бо сокирою вдарю!

— А я тебе голкою вколю...

— Е-е... Ти з голкою не грайся!..

КОМУ ВІРИТИ

Вертаючись з поля додому, чоловік побачив, як піп обнімав його жінку.

Після вечері він спитав:

— Кажуть люди, жінко, що ти з попом знаєшся?

— Брешуть!!! Не вір!

— Їм я не вірю, а от своїм очам вірю.

Тут жінка як грюкне коцюбою об долівку.

— Ти кому, трясця твоїй матері, віриш, своїм очам чи рідній жінці?!

— Р-р-рідній... рідній жінці.

Повідомив А. Г. ПАНЧЕНКО з с. Ранова, Томашпільського району, Вінницької області.

ГОЛОДНИЙ ЦИГАН

Якось циган косив у хазяїна сіно. Після косовиці господиня подала вечеряти. Наклала циганові повну миску вареників з сиром та ще й в сметані.

За день зголоднів сердега, і так уплітає, аж за вухами лящить, і все нишком лічить, скільки вареників йому попало. Дорахував до сорока чотирьох, а тут йому горло мов перев'язало. Так наївся, що ні одного вареника не може більше проковтнути, а ще шість штук лишилось. Подивився циган, як вони плавають у сметані, почухав потилицю, плюнув спересердя і каже:

— Та чи не міг же я вас першими з'їсти, щоб ви, сучини діти, не лишилися?

Записав М. В. РОМАНЕНЧУК з м. Коломиї, Станіславської області.

БІДНІ БИЧКИ

Давно це було. Поїхав селянин у поле бичками. А тут дощ як уперіщить. Довелося вертатися назад. У яру перед селом дорогу перетяла велика калюжа. Загруз у ній віз по самі колодки.

Селянин розпріг бичків, вигнав на берег, а сам узявся за дишло, понатужився та й витяг воза з калюжі. Потім сів на березі, витер лоба, важко зітхнув та й каже:

— Бідні бички, як же їм було витягти того воза, коли я його сам ледве витяг.

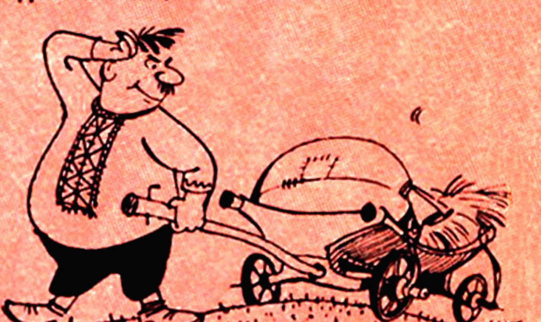

ОТО БАЗАР БУВ!

— Який базар був? — поцікавилася кума.

— Чудо — не базар! Раз була, а двічі били.

Повідомив В. М. ОВЧАРЕНКО з с. Сидоренкове, Валківського району, Харківської області.

ТРИ ПАЛЬЦІ

Захворів чоловік, мабуть, уже й не встане. А жінка в нього була другою та й молодшою років на двадцять. От і почала вона ласкаво до хворого:

— А де ж ти, любий мій, та грошики сховав?

Говорити вже чоловік не міг та й показує їй три пальці.

— Нічого не розумію! — сплескує долонями жінка.

І так разів зо три.

На лихо жінці чоловік видужав. Минув якийсь час.

— А пригадуєш, любий мій, як я тебе про грошики питала, так ти все три пальці показував, а я нічого не зрозуміла. Може, ти зараз скажеш мені, що то мало значити?..

— Ти знаєш, моя люба, то в мене вже сил невистачало скласти з трьох пальців тобі дулю.

Повідомив В. А. ДОМАРЕЦЬКИЙ з м. Харкова.

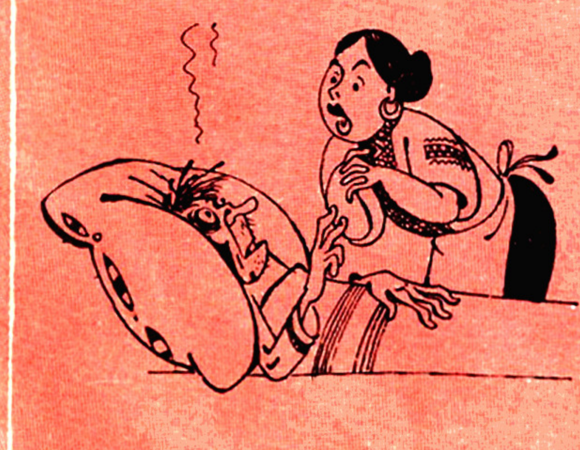

РЯБЕ ПОРОСЯ

Купила баба рябе порося. Подержали його з дідом місяців сім, а воно, капосне, не росте. Тільки щетина на ньому закучерявилася-закучерявилася. Порадилися старі і вирішили продати порося.

— Будемо продавати, — каже дід, — треба сказати всю правду про нього. Скільки місяців, як їсть, і...

— Чи ти здурів, — перебила баба, — та його ж і до зелених віників не куплять!

Підійшов на базарі купець і питає діда й бабу:

— А скільки цьому поросяті від роду?

А баба:

— Від роду, питаєте? Два місяці, сину...

Дід як зірве шапку з голови, як ударить нею об землю:

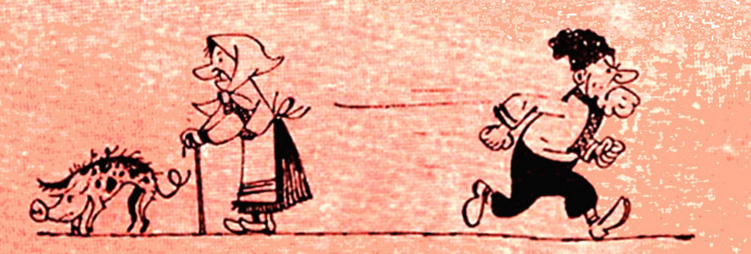

— Піду, не можу слухати, як хто бреше!

І пішов торговицею.

Так баба і не продала рябого поросяти.

Повідомив Ф. НИКИФОРЧУК з с. Михайлівки, Ананьївського району, Одеської області.

ЩОБ ЗНАВ

Купив один чоловік мотоцикла. Їздити навчився. Прав на їзду у чоловіка не було, так що на вулицю і не потикайся. От він і вирішив покататися у дворі.

— Сідай, Івасю, — сказав він синові, — покатаю.

Завів мотоцикла і почав їздити кругом хати. Їздив, їздив, а тоді як гляне на годинника, — на роботу пора. Натиснув туди, натиснув сюди, а мотоцикл не стає. Кричить він тоді своєму синові:

— Іване, стрибай з мотоцикла і скажи матері, хай бере граблі та стягне мене.

Стрибнув малий на ходу і побіг до матері:

— Мамо! Мамо! — гукає. — Стягніть батька з мотоцикла, з то він запізнюється на роботу, а зупинитися не може.

Мати тільки рукою махнула:

— Скажи батькові, хай їздить, поки бензин кінчиться..

Повідомив М. ОВЧАРЕНКО з м. Жданова, Сталінської області.

ВЧЕНА ЖІНКА

— Василю, ви чули, яку вчену жінку взяв собі наш учитель, — розмовляє на семи язиках.

— О, господи! Та як же він може з нею жити? Он моя розмовляє тільки на одному і то цілими днями нема мені місця в хаті.

Повідомив А. ХАЛАХАН з селища Великий Березний, Закарпатської області.

КМІТЛИВИЙ КУРСАНТ

Викладач пояснює курсантам закони електрики:

— Для того, щоб у провіднику, підключеному до електричної мережі, проходив струм, треба утворити замкнене коло. Це обов'язкова умова для руху електрики. Звідки струм прийшов, туди має й повернутися.

Один з курсантів запитав викладача.

— Я не розумію. Якщо струм, пройшовши крізь мої лампи, іде туди, звідки прийшов, то нащо ж я щомісяця плачу гроші за електрику?

Повідомив С. М. ХОМЕНКО з м. Североуральська, Свердловської області.

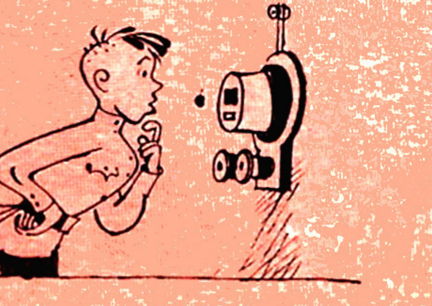

ДБАЙЛИВИЙ СТОРОЖ

Голова колгоспу зайшов якось уночі на тваринницьку ферму. Дивиться, а сторож спить, аж носом свистить.

«Розбуди його і скажи, що спав, — відмовиться, і нічим не докажеш», — подумав голова і обережно одягнув сторожеві на шию хомута. «От тепер уже спіймався!»

Голова кахикнув і голосно запитав:

— Що ти робиш, Трохиме? Спиш?

— Ні, не сплю, товаришу голова, — враз прокинувся сторож. — Хомута ремонтую...

Повідомив Ф. К. КРАТ з м. Луцька.

ДОНЕЦЬКІ ЧАСТУШКИ

Де куріло, скоро море
Зашумить на весь Донбас.
Із морів далеких чайки
Переселяться до нас.

Гей, на трасі у Донбасі
Я зустрів свою любов.
Сто каналів з нею разом
Збудувать тепер готов.

Поясніть, у чім тут діло?
Розлюбив мене Антон.
Видно, серце затверділо,
Як на сонечку бетон.

Ми на лекції про шахту
Зрозуміли лиш одно,
Що забій товариш лектор
Бачив тільки у кіно.

ШАХТАРСЬКІ ПРИКАЗКИ ТА ПРИСЛІВ'Я

Більше науки — сильніші в шахтарів руки.

Слову — віра, вугіллю — міра.

Рапортувати не спіши: зроби діло — тоді й пиши.

Працюй ударно — заживеш гарно.

Шахтарська зарплата карбованцями багата.

Від пияка й шахта утіка.

Записав О. ІОНОВ.

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

НА ВСІ РУКИ МАЙСТЕР

Не по секрету про секрети

Електрифікація...

Років з 25 тому в село Тетянівку, що на Харківщині, це поняття на круторогих приїхало. Притягли вони тоді «динаму». Встановили її в крупорушці біля старенького двигуна. Добули стовпів і почали дроти натягувати. Одягне монтер «кігті», полізе вгору, а під стовпом уже гурт чоловіків цигарками смалить:

— Отак і піде вогонь по дротах?

— Не вогонь, чудило, а ліктричество. А воно таке, що й на край села дійде, аби дроту вистачило.

Баба Вустя, що вийшла заганяти додому цибатого онука Льоньку, благала:

— До моєї хати хоч би з шматочків дотягли. На старості хочеться сонце в хаті побачити...

Та даремно вона просила. Не дійшла тоді електрика до її хати. Бо дуже важко в ті часи з дротами було. Ще з рік минуло, а тоді вже й баба Вустя усміхнулася. І перехрестила електричну лампочку.

Наче вчора це було. А тепер?

Тепер у Тетянівці біля всього, чому слід для діла крутитися, електромотор. І в майстернях, і на токах, і на фермах. Баба Вустя померла, але її онук Льонька тепер голова колгоспу ім. Комінтерну. Леонід Якович Дерев'янко вже не про звичайні дроти, а про екрановані кабелі для телевізійних антен думає.

...Гудуть проводи високої напруги. Від Криму виноградного до Полісся льонарського, від Донбасу вугільного до м'ясо-молочного Закарпаття. Гудуть і силу переможну машинам несуть, побут радянських людей поліпшують.

Електрифікація все більшого розмаху набуває, але не все гладенько йде. Взяти хоч би й проводи. Де вони беруться?

Дехто гадає, що вони по щучому велінню з фондового наряду витягуються. Дістав таку чарівну цидулку у раднаргоспі і тягни кілометр за кілометром з тієї графи, де строки і цифри поставок зазначені. Просто і мило.

А вони, проводи різні, на кабельних заводах виготовляються. І що не провід (а їх більше 5 тисяч марок), то й особливий, складний технологічний процес.

У ті роки, коли для хати баби Вусті дроту не вистачило, на Україні був лише один завод — «Укркабель» (у Києві). Тепер на повну потужність працюють і «Південкабель» (у Харкові), і «Азовкабель» (у Бердянську), і «Одеса-кабель».

Скільки вони тих проводів виробляють! Передовий волочильник «Південкабелю» Михайло Семенович Власенко зобов'язався за семирічку проволочити дротів довжиною до Місяця! А скільки таких ентузіастів на чотирьох заводах! Усі вони виробничі програми перевиконують, понад план продукцію дають, а проводів все ж таки не вистачає!

Тільки-но кабельники виконають одне замовлення, а запорізькі доменщики або трансформаторники уже гудуть:

— Мало! Давайте ще! Давайте швидше, достроково!

— Та ми ж закрили всі поставки за поточний квартал!

— А ми вирішили семирічку скоротити, то й ви підтягніться!

Ну, що на це скажеш? І кабельники підтягуються. Дострокового виконання кооперованих поставок на кабелі і проводи вимагають і будівники шахт, і електростанцій, і тепловозів, і турбін. І пускові об'єкти, і ударні будови вимагають. І... і... і...

Це такі серйозні замовники, що коли просять, то вважай, що наказують: дай і крапка!

А що ж робити неофондованому споживачеві? Куди йому податися?

Де ж з усього вихід?

А вихід є. Секрет його простий: треба українським кабельникам до праці російських друзів пильніше придивлятися.

На Ленінградському заводі «Севкабель» працює обмотувальницею Герой Соціалістичної Праці Ганна Арсентіївна Грицкевич. Чудесна людина і знатна трудівниця. Кожного року вона з заощаджених матеріалів виготовляє кабельної продукції на 25—30 тисяч карбованців. Розумієте: без додаткових матеріалів — додаткові проводи!

Просто? Так. Але який вагомий цей «секрет»!

Спробували харківські кабельники за методом Ганни Арсентіївни працювати — вийшло! В короткий строк і понад план за рахунок зекономленої міді дали підшефним колгоспам 200 кілометрів проводів. Без фондових нарядів! Не ущерблюючи основних поставок!

А що, коли б досвід ленінградки та помножити на досвід тисяч киян, харків'ян, бердянців і одеситів?! Від такої арифметики аж дух захоплює! Тоді б кабельні заводи самі набивалися:

— А вам освітлювальних проводів не треба? А силових кабелів? А телевізійних екранованих? Беріть, виручайте!

Електрифікація...

Велика це справа, бо з нею ми семирічку достроково виконуємо. І для цього на весь голос про «секрети» комуністичної праці шановних передовиків говоримо.

К. ЛЕМЄШЕВ.

м. Харків.

ПІДКИНЬТЕ!

Недарма сказано: на віку, як на довгій ниві — всього буває. І доброго, і лихого. Скажімо, захворіє людина тяжко або стихійне лихо її спіткає. Дуже добре, що в нас не залишають людей в біді. Крім організацій, допомагають трудящим, коли того вимагають обставини, і виконкоми місцевих Рад.

Допомагає і Тернопільська міськрада. Ого, ще й як допомагає! Кому? Послухайте.

У минулому році до кабінету голови міськради т. Сидоренка зайшла Клавдія Іванівна. Зайшла, на краєчок стільця присіла, важко зітхнула і промовила:

— Іване Андрійовичу! Так хочеться море побачити, так тягне мене на Кавказ, хоч плач! А ви ж добре знаєте, які в мене заробітки. Та й у чоловіка мого не кращі. Ледве три тисячі за місяць натягуємо. Мізерія! Підкиньте якусь копійку...

Іван Андрійович, не довго думаючи, підкинув 1000 карбованців... своєму заступникові Комлевій Клавдії Іванівні.

Почув про цю фінансову операцію другий заступник голови Андрій Петрович Хоменко та й собі завітав до кабінету Сидоренка. Але цей важко не зітхав, а поставив питання руба:

— А я що? У бога теля з'їв? Підкиньте!

І цьому Сидоренко підкинув 1500 крб. А трохи згодом ще раз «ударив» по своєму заступникові такою ж самою сумою.

Не знаємо, від якого стихійного лиха постраждав директор гастрономічного магазину Євсєєв. Може, пацюки штани йому погризли, а може, кішка здохла. В усякому разі, і йому добросердий голова видав допомогу.

Чимало в Тернополі знайшлося таких, що, обминаючи хліб, хватаються за пиріг. Щорічно одержує допомогу і завідуючий міським відділом соцзабезпечення т. Близнюк та інші сіромахи.

Подібні «гостро нужденні», як богові, моляться голові міськради:

— Уділіть нам, Іване Андрійовичу, від щедрот своїх...

І голова уділяє.

Ще б пак! Адже гроші не свої.

Л. ПРОКОПЧУК.

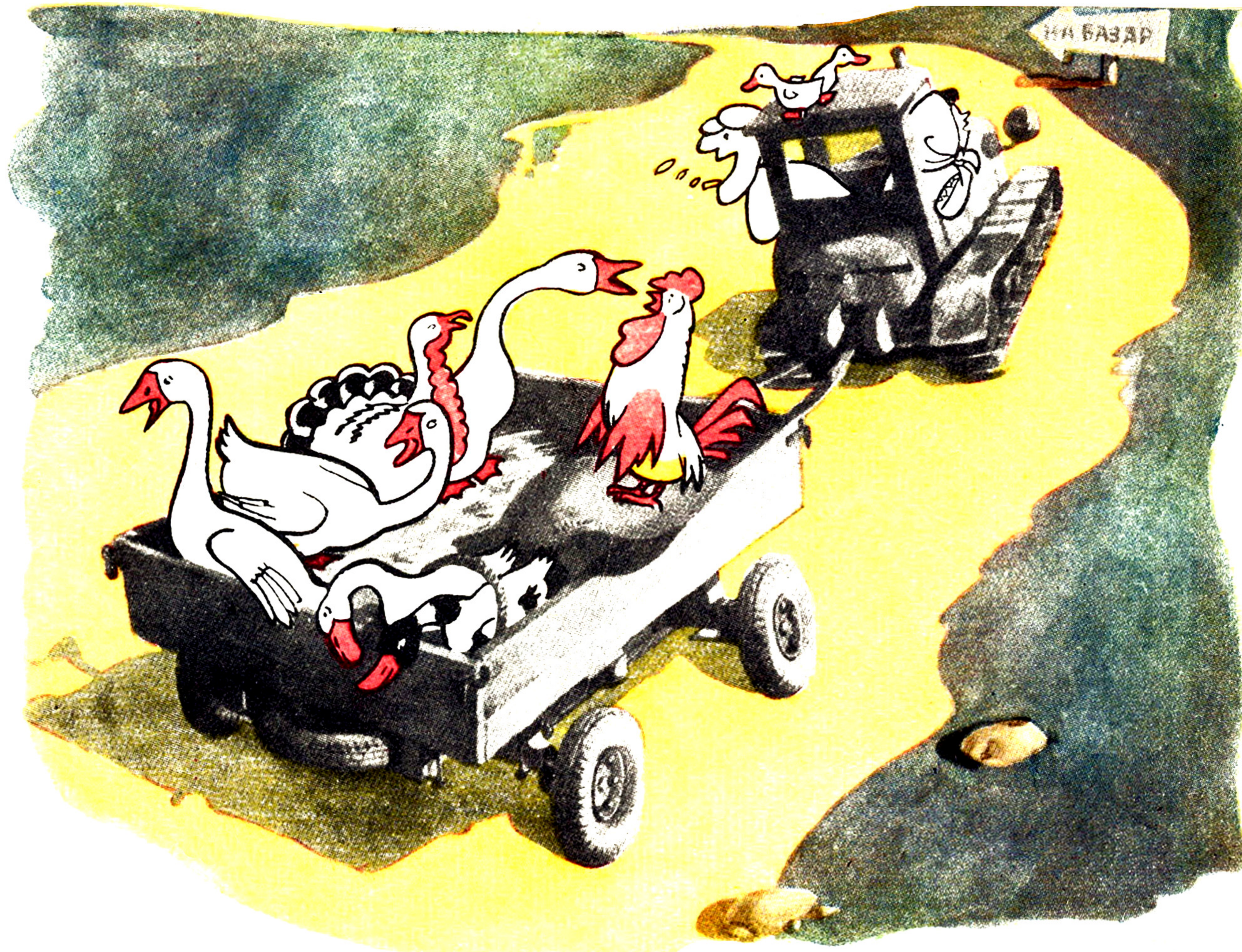

Мал. С. ГЕРАСИМЧУКА

ВАЖНА ПТИЦЯ

НЕ ПУСКАЛА ДОЧКУ МАТИ

Нарешті пощастило встановити походження пісні про те, як мати дочку не пускала на вулицю погуляти.

Як тільки дочка починала:

«Пусти ж мене, моя мати,
На вулицю погуляти...»

мати ставала у войовничу позу і казала таке:

— Ні за що не пущу! Хіба на нашій вулиці гуляти можна? Без ніг залишишся і шию скрутиш! Ти подивись, які вибої та ями. Он калюжа яка! Втопишся! Хіба я тобі не рідна мати, щоб на таку вулицю пустила тебе гуляти?

Пощастило також встановити, що мати і дочка живуть у місті Херсоні, на вулиці Садовій. Вже ми хотіли опублікувати повідомлення про це, коли нагодився один знайомий з міста Мелітополя.

— Е, ні, — каже, — ця пісня в Мелітополі народилася! І мати з дочкою живуть у Мелітополі. Або на вулиці Леніна, або на вулиці Карла Лібкнехта. Куди тим херсонським ямам, вибоям та калюжам! У нашу мелітопольську вибоїну вантажна машина як вскочить, то ледве-ледве кабіну видно. А ви кажете Херсон!

Тут ми й розгубилися. Доведеться, певне, звернутися до товаришів з Херсонської міськради і до товаришів з міськради Мелітопольської. Хай вони самі між собою порозуміються, кому першість по вибоях та калюжах присудити.

Друже перче!

Якщо захочеш електрифікуватися, не звертайся до будівельно-монтажного управління № 421 м. Києва, де начальником т. Панькін. Обходь його стонадцятою дорогою. Інакше буде тобі видно, як серед ночі в погребі під діжкою...

Якщо не віриш, — запитай мешканців Казнівки — району м. Фастова. Вони на власному досвіді переконалися, як той Панькін уміє електрикою очі засліплювати.

Уклала дирекція фастівського заводу «Червоний Жовтень» договір на електрифікацію вищезгаданої Казнівки з БМУ-37, а те, в свою чергу, підписало договір з БМУ-421.

Одержав т. Панькін усе потрібне електрообладнання од замовця, розбазарив його, а жителям Казнівки наказав світити очима.

Тепер у казнівців ні електрики, ні електрообладнання. Один лише підпис т. Панькіна на договорі сяє.

Але від нього, **Перче, як ми вже сказали, нам видно, як опівночі під діжкою.**

К. МАЛАЙДАХ,
голова виконкому Фастівської міськради депутатів трудящих.

Кажуть, гроші на дорозі не валяються. Ми теж так гадали. Та побувавши в селі Новогригорівці, Жовтневого району, ти переконаєшся, що часом гроші на дорозі там валяються.

Там вісімдесят тисяч карбованців лежать у бур'янах ще з березня 1958 року. Правда, останнім часом, чи то від сонця, чи з інших причин, ті гроші почали випаровуватись: зникло на кілька тисяч карбованців цегли, розвалилися зведені кілька років тому стіни.

Сумують наші діти, бачачи, як узимку зникає під снігом, а влітку заростає бур'янами недобудована сільська школа. Діти не розуміють, чому великі дяді з обласного управління радгоспів (начальник т. Марченко), вгативши в будівництво школи на території п'ятого відділення радгоспу ім. Шевченка близько ста тисяч карбованців, несподівано склали руки.

Може, ти, Перче, розповіси дітям про причини такої дорогої байдужості?

О. СТЕЛЬНИК,
директор школи.

Миколаївська область.

Ти не спеціаліст і, напевне, не знаєш, як тягнуть електропроводи по стовпах. А от спитав би у Федора Опанасовича Пітулька — начальника 2-ої дільниці Київського облсільелектро — і він тобі на прикладі нашого колгоспу детально все пояснив би. Можливо, навіть показав би тобі 120 стовпів, по яких виконробська дільниця, очолювана Ф. О. Пітульком, ось уже два роки тягне, тягне проводи й ніяк не спроможеться дати світло колгоспові й колгоспникам.

Може, хоч ти, Перче, витягнувши Федора Опанасовича Пітулька на свої сторінки, покладеш край цій тяганині.

Д. КАРАБАЧ,
заступник голови колгоспу «Більшовик».
Сквирський район.
Київської області.

Колись забобонні люди ворожили перед дзеркалом. Але що то були за люстерка — мізерія! У нас, на Кіровоградщині, тепер люди ворожать перед дзеркальними шафами! Місяцями ворожать перед новими шафами, купленими в магазині, і ніяк не можуть угадати, чому ці меблі продають без дзеркал.

А проте відгадка дуже проста: це керівники Кіровоградської меблевої фабрики так сильно поспішають одержувати премії за дострокове виконання плану випуску продукції. Не укомплектувавши нові шафи, кіровоградські меблевики пускають їх у продаж без дзеркал, правда, з письмовими гарантіями, що дзеркала надішлють додатково.

У громадян Слободянюка, Ковбасюка та багатьох інших ці гарантії висять уже більше як півроку.

Прийдь, Перче, до нас, глянь на ті гарантії. Стиль роботи Кіровоградської меблевої фабрики відбивається в тих «гарантіях» краще, ніж у дзеркалі.

Г. СОЛОВЙОВ,
редактор Ульяновської районної газети.

Є у м. Лукові училище механізації сільського господарства. Були в цьому училищі гроші на придбання спортивного майна, а курсанти мали неабияке бажання грати у більярд.

Дізналися ми, що у Луцькому магазині спорттоварів є більярд. Швиденько переказали 3 тисячі карбованців, а магазин ще швидше видав нам більярд. Ця нескладна торговельна операція пройшла так блискавично, що, коли нетерплячі аматори кинулися грати першу партію, виявилося, що немає такої дрібниці, як шари. Зате на столі було чимало інших деталей: пооббивані лузи та борти, порізане сукно.

Обурені аматори склали акта і запропонували директорові магазину т. Шевченкові забрати це добро назад. Але директор відрубав: «Більярд старий, некомплектний, приймати не буду!»

От тобі, Перче, і пограли! Тепер у нас ні грошей, ні більярда.

ГАРБАРУК О. Р.,
помполіт училища.

Луків,
Волинської області.

Вінегрет з перцем

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

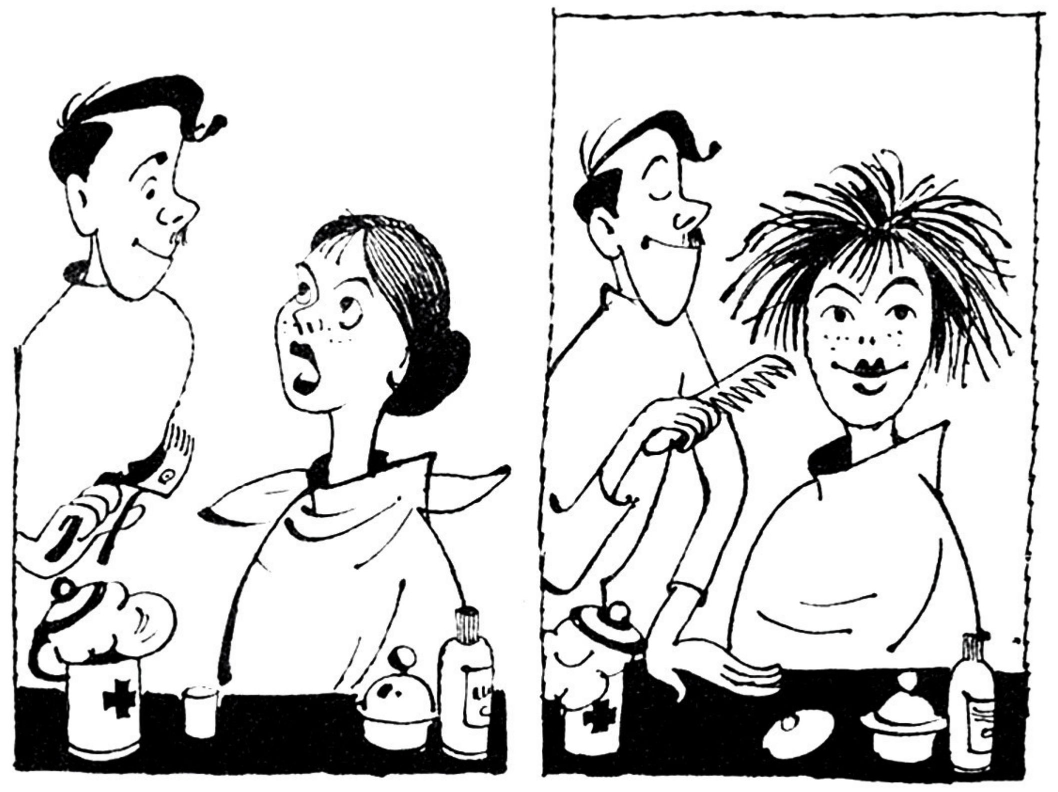

— Причешіть. — Готово!..

Мал. Л. БОЙКА

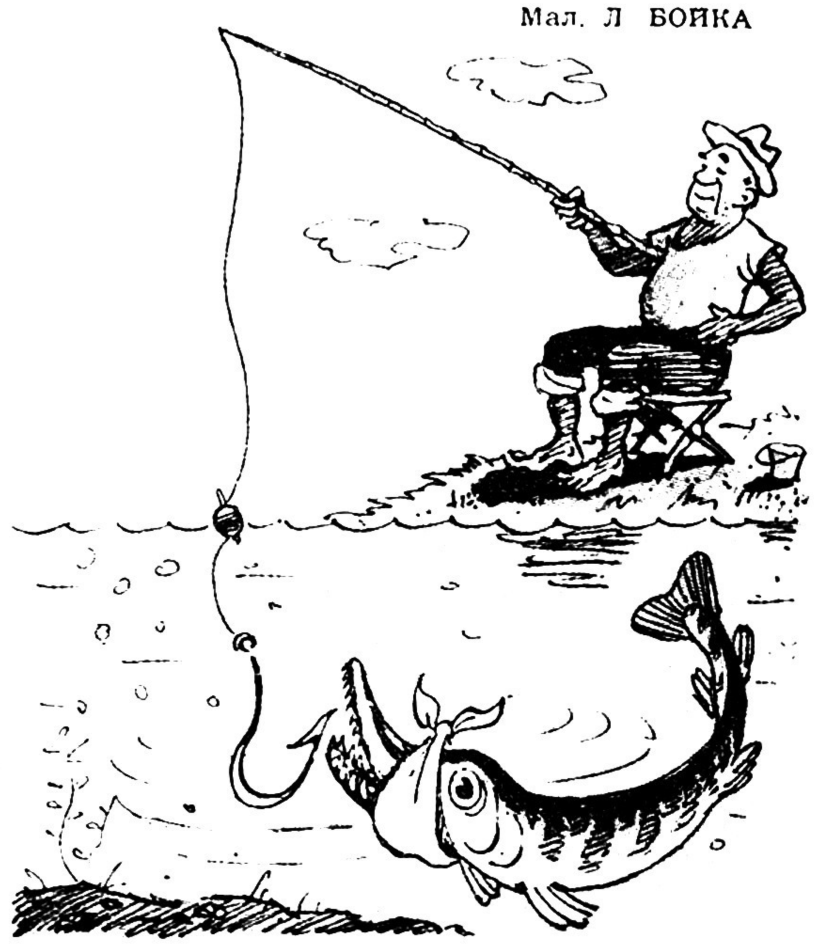

— Може, позбудуся хворого зуба.

Мал. С. ГЕРАСИМЧУКА

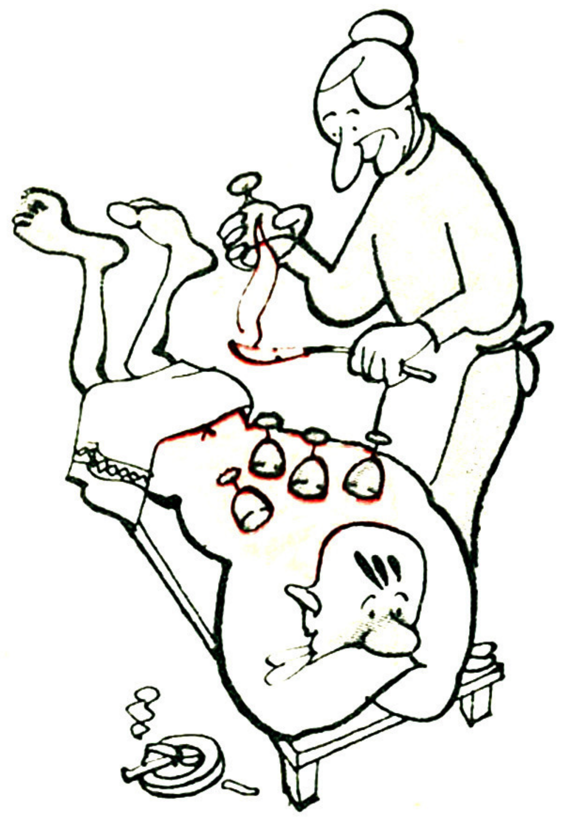

У сім'ї випивохи.

Мал. БЕ-ША

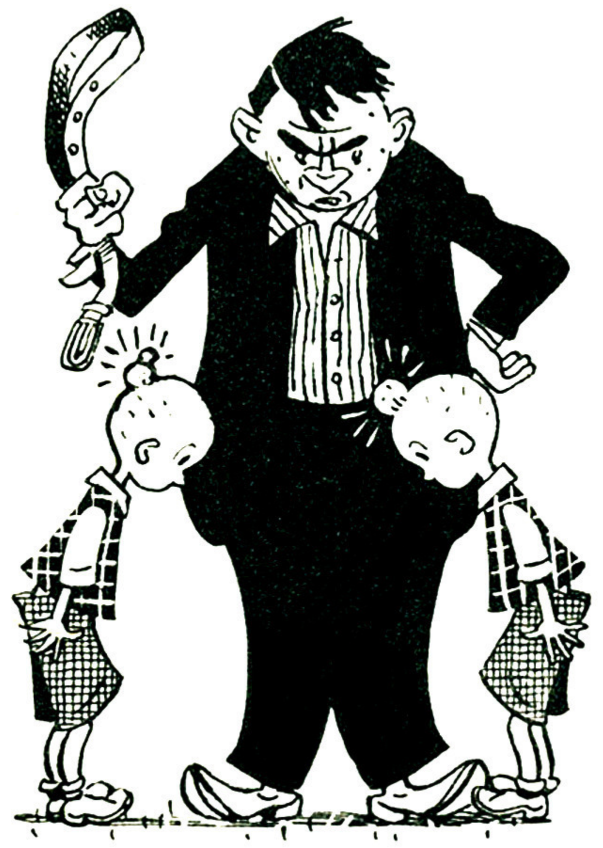

— Хто з вас перший почав?!

НАШ КОНКУРС

ПЕРЕЦЬ оголошує ВІДКРИТИЙ КОНКУРС на кращі сатиричні та гумористичні твори (ГУМОРЕСКИ, ФЕЙЛЕТОНИ, ОПОВІДАННЯ, САТИРИЧНІ ВІРШІ, КАРИКАТУРИ, ТЕМИ ДО КАРИКАТУР).

До участі в конкурсі запрошуємо письменників, журналістів, художників і всіх читачів Перця.

Для відзначення переможців конкурсу встановлюються премії:

I. ЗА КРАЩУ ГУМОРЕСКУ, ФЕЙЛЕТОН, ОПОВІДАННЯ

Перша премія — 1000 крб.
Друга премія (дві) — 500 крб.

II. ЗА КРАЩИЙ САТИРИЧНИЙ ВІРШ

Перша премія — 600 крб.
Друга премія (дві) — 300 крб.

III. ЗА КРАЩУ КАРИКАТУРУ

Перша премія — 500 крб.
Друга премія (дві) — 300 крб.

IV. ЗА КРАЩУ ТЕМУ ДО КАРИКАТУРИ

Перша премія — 300 крб.
Друга премія (дві) — 200 крб.

Матеріали на конкурс просимо надсилати з поміткою на конверті: «На конкурс».

Останній строк подачі матеріалів — 1 листопада 1960 року.

Рішення редколегії про наслідки конкурсу буде опубліковане в перших номерах журналу за 1961 рік.

НЕ ТОЙ РОЗМАХ

Начальник відділу постачання й збуту управління загального машинобудування Харківського раднаргоспу т. Честников Д. С. любить все грандіозне. І розмах любить, та неабиякий, а на десять тисяч кілометрів.

Розмахнувся отак т. Честников і занарядив для Сумського суперфосфатного заводу пакувальний папір... аж з Сахаліну.

Везуть той папір спочатку автомашинами, залізницею, потім перевантажують на пароплав і везуть морем. Нарешті, знову перевантажують у вагони, і локомотив мчить його тисячі кілометрів зі сходу на захід через усю країну.

А тим часом точнісінько такий пакувальний папір виробляють у Білорусії, Карелії, Горьковській та Ленінградській областях і навіть на Україні, у Львівській області.

Старожили кажуть, що колись саме з цих пунктів, а не із-за моря, завод папір одержував.

Не сподобалось це Честникову.

— Дуже близько, — сказав він. — Не почувається розмаху: не встигли замовити — вже й привезли. Інша справа — Сахалін! У серпні минулого року замовили — ледве-ледве у грудні одержали.

Отак широко махаючи, забув т. Честников про одну дрібницю — грандіозний кілометраж тягне за собою грандіозні гроші. Ота їзда з Сахаліну у копієчку заводові влітає.

В. КОСИК,
старший економіст суперфосфатного заводу.

ТЕЛЕФОНОДРАМА

Є в Харкові завод ізоляційних і азбоцементних матеріалів. І є робітниче селище Качанівка, що прилягає до заводу. Чого нема поміж заводом і робітничим селищем — так це телефонного зв'язку.

Нема та й нема...

А року 1958-го директор заводу ізоляційних та азбоцементних матеріалів т. Нафтулін взявся розв'язати, кінець кінцем, оце наболіле питання й уклав договора на прокладання телефонної лінії з начальником спеціалізованого управління № 402 т. Юкеліусом.

Уклали ото вони договора, а згодом почали укладати в землю і цеглу, і азбестові труби, і кабель.

Року 1959-го, коли всю роботу по прокладанню телефонної лінії було вже майже закінчено, трапилася непередбачена пригода: поміж замовником і підрядчиком пробігла чорна кішка. Пробігла і — зникла. А лінія зв'язку залишилася.

Тільки ж залишилася недовершеною, бо підрядник одвернувся від неї в один бік, а замовник — в інший. Грунтова ж вода не стала чекати, доки примиряться ворогуючі сторони. Вона просочилася через азбестові труби ближче до кабеля і почала його потихеньку гризти.

Гризе, гризе, скоро мабуть, остаточно перегризе.

Отаку телефонодраму розіграли два господарники.

ЗВ'ЯЗКІВЕЦЬ.

ПЕРЦЕВІ ВІДПОВІДАЮТЬ

★ Ще торік у № 21 журналу, у фейлетоні «Відгадай!» Перець писав, що окремі особи, невідомо за які кошти, збудували собі у Львові дорогі будинки. Зокрема там згадувалося і прізвище спекулянта Породька.

Прокурор Львівської області повідомив редакцію, що після всебічного розслідування матеріали цієї справи було передано до суду.

У квітні цього року народний суд 5 дільниці Шевченківського району м. Львова засудив гр. Породька І. В., який спекулював легковими автомашинами і на спекулятивні «заробітки» збудував собі особняк, до 8 років позбавлення волі з конфіскацією майна.

★ «Як із скромної зарплати ростуть високі палати» — у фейлетоні під такою назвою «Перець» у № 4 писав про те, що виконком Трускавецької міськради та Дрогобицьке міжміське бюро технічної інвентаризації не контролювали індивідуального будівництва. З цього скористалися багато забудівників, які спорудили в Трускавці великі багатокімнатні дво- і триповерхові будинки. Спорудили їх з спекулятивними намірами: здавати ліжка, кімнати і цілі будинки курортникам.

Як повідомив прокурор Львівської області т. І. Нетименко, прокуратура провела спеціальну перевірку цього матеріалу. На підставі перевірки Львівський облвиконком зобов'язав виконком Трускавецької міськради анулювати через суд договори з порушниками законів про індивідуальне будівництво гр. гр. Дегтярьовим М. Я., Бондаревим Л. І. та Бронівським С. С.

Оскільки гр. гр. Назарко І. К., Павлюкевич І. Д., Пантель І. С., Савчак О. В., Мільон Л. А., Доброхотов О. Л. і Конєєв В. А. придбали будинки не для власних потреб, а для одержання нетрудових прибутків, виконкомові Трускавецької міськради запропоновано звернутися до суду з проханням визнати недійсними договори куплі-продажу домоволодінь цими громадянами.

Колишнього начальника управління лісового господарства колишньої Дрогобицької області Блюсюка Я. П., який, будуючи власний будинок у Трускавці, зловживав своїм службовим становищем і розкрадав державні кошти, засуджено до 3-х років позбавлення волі з конфіскацією всього майна, в тому числі і будинку.

Колгоспні частушки

Про сільських героїв праці
Чули гарні ви пісні,
А тепер згадаймо, братця,
Тих, що перші в їжі й сні.

Є у нас Федько Вусатий,
За п'ятьох він їсть і п'є,
На роботі ж нуль десятих
Норми де́нної дає.

Він, проте, ніяк не ледар
Біля шляпок та хустин,
І плига, як заєць, Федір
До сусідок через тин.

Схожа вдача і в Андрія:
Вдень виводить хропака,
А як тільки звечоріє,
Гатить в клубі тропака.

По-балетному він ноги
Вище носа задира,
А трудмінімум за нього
Мати викона стара.

Не засмажить влітку Ніна
Ні обличчя, ні литóк,
Бо тяга в садку ряднину
З холодка у холодок.

Та сільгоспартіль — не дача,
І тому громаді слід
Взяти шатію ледачу,
Як то кажуть, в перепліт.

Отже, створим для гулящих
Скрізь умови отакі,
Щоб за спинами трудящих
Не ховались лайдаки!

Павло **ОПАНАСЕНКО.**
м. Одеса.

І хто ж це робить?

І пишуть, і на зборах говорять — озеленяйте міста!

Шануйте, охороняйте дерева! Не цюкайте, гіллячка не ламайте, отакенними цвяхами дощечок не прибивайте, і будьте культурні, любовних написів гострою ножакою не вирізайте: «Пуця і Муця іздєся сиділи і під віковим дубом жолуді їли»...

Словом — застерігають і умовляють: «Природа наша — краса ваша!»

Та єсть же такі, вроді й хороші люди, а от біда. Чи вони газет не читають, чи вуха на зборах затикають — озеленене не озеленяють...

Ось погляньте, будь ласка, на оце фото. На фото № 1. Коротенько пояснимо.

У Ялті, по вулиці Ломоносова, 5, розкинувся чудесний кипарисовий гай — двісті кипарисів.

І в оцьому чудовому кипарисовому гаю та примудрували склад бензину, гексахлорану...

Сараїв настругали, гаражів набудували. На рідкісні кипарисові столітні дерева нечистоти усякі виливають, окропом обливають.

Вантажні автомашини щодня в оцей розкішний, зелений гай заганяють.

І хто ж робить? Їй-бо, аж соромно сказати. Робить Ялтинський міський відділ охорони здоров'я на чолі з завміськвідділом т. Тогузовим Тимофієм Уваровичем.

Ех, Тимофію Уваровичу! А ви ж радите людям — купайтеся! Дихайте свіжим повітрям! Гуляйте у гаях, у садках! Будьте здоровенькі, веселенькі!

Та бух бензину під кипариси, та автоколесами — тріс! Лусь!

Хоч би після цього взяли трубку і послухали — чи не стогне, чи не плаче віковий кипарис?

А тут (фото № 2, 3, 4) ще краще примудрували. Громадяни Солов'ян В., Бакум М. Горобинників М., Слюсарєв І., Котик Я., Селівестров І., Ветчинов М. квітучі сади у сараї позамикали.

Дошки до дерева цвяхами поприбивали, дротами замотузували. А в сараях, чого там тільки нема? І вугілля, і дрова, і всяка всячина.

Все оце гнітить, сушить дерево. А як ялтинські градоначальники дивляться на це прилюдне варварство? — запитаєте.

Важко й сказати, як вони дивляться. Може, вони цього варварства і не бачили. Бо оці дерева плюндрують з чорного ходу міської Ради. Знищують на вулиці Куйбишева, № 6, на вулиці Кірова, № 46, на вулиці Мельничній, № 3. У центрі Ялти.

Якби з парадного ходу, може б, і додивилися.

Що не кажіть, що не говоріть, а й у градоначальників не десять же очей?

Але вибачайте нашу простоту. Ми думаємо, що отаке варварство можна й двома побачити.

Ол. КОВІНЬКА.

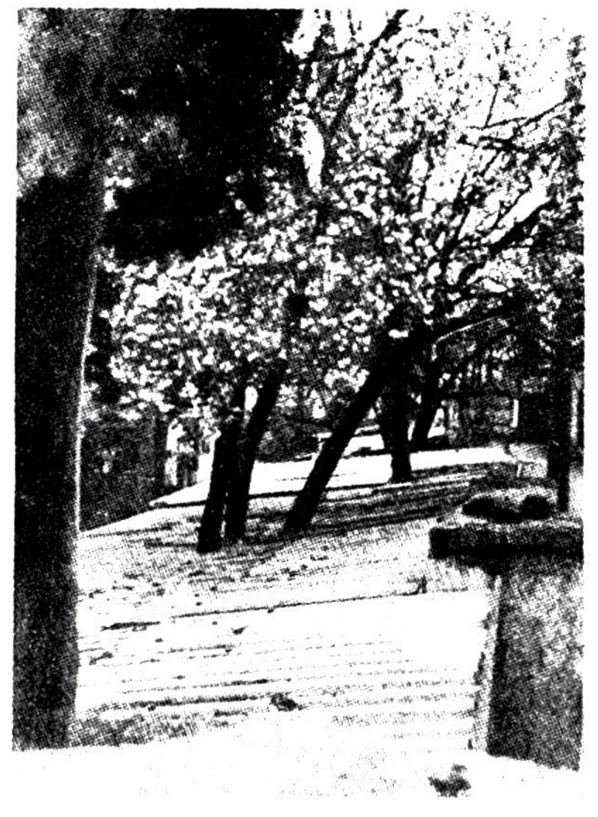

ГРИЦЬКОВА ДОПОМОГА

— Рятуйте! Гей, допоможіть! —
Кричить Іван посеред ставу.
На галас Гриць мерщій біжить
(Він поблизу косив отаву).

Прибіг, спинився над ставком
Та й став Івана поучати:
— Склади долоні черепком,
Щоб краще воду відгрібати.

Ногами, друже, воруши
Отак, як жаби роблять, бачив?
Та не хвилюйся, не спіши —
На берег встигнеш, небораче...

Бо не широкий зовсім став,
Ніщо не трапиться з тобою...
— Спасибі вам! — Іван сказав
І заховався під водою...

А Гриць на березі стояв,
Від подиву розкривши рота...

Він язиком допомагав,
А ділом — не його турбота.

В. ЗАПОРОЖЧЕНКО.

с. Пашена Балка,
Криничанського району,
Дніпропетровської обл.

ВИХОВАЛИ

Батьки щасливими були,
Коли синка свого ростили,
І тато й мама, як могли,
Із шкури лізли, а годили.

— Потрібні гроші? На, тримай!
— Машину хочеш? Є машина.
Тепер же грошей на трамвай
Не можуть випросити в сина..

В. НЕМИРИЧ.

м. Львів.

Редактор Ф. МАКІВЧУК.
Редакційна колегія: П. ГЛАЗОВИЙ (заст. редактора), О. МИХАЛЕВИЧ, С. ОЛІЙНИК.

Видавництво «Радянська Україна». Адреса редакції: Київ, вул. Леніна, 19, Тел. 4-73-94, 4-41-83. Передплатна ціна 2 крб. на місяць.

Журнал «Перець» № 12 (431) (на украинском языке). Підписано до друку 3.VI. 1960 р. Папір 70×108¹/₈=0,75 пап. арк. 2,05 друк. арк.

БФ 04801. Друкарня видавництва «Радянська Україна», Київ, вул. Анрі Барбюса, 51/2. Зам. 3228. Тираж 250 000 прим.

perec-ua.
perec-ua.

Відсканував Іван Толокньов,
опрацював Олег Леськів

http://perec-ua.livejornal.com

Мал. В. ГЛИВЕНКА

«СВЯТА МАДОННА» З ПЕНТАГОНУ